

Ciepła dziś rano stopni 3.
Ciepła wczoraj w południe stopni 7.
Jutro Sw. Sulpicyusza M.

WSCHÓD SŁOŃCA o godz. 4 min. 55.
ZACHÓD „ „ 7 „ 4.
WYSOKOŚĆ WODY NA WIŚLE stop 8 cali 8.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Do *Kroniki Wiadomości Krajowych i Zagranicznych*, jako premium dla prenumeratorów, dodane zostaną na kwartał dwa tomy treści historycznej, powieściowej, literackiej i ekonomicznej, składające się każdy z 250 stronnic, za cenę druku i papieru po kop. 25 za tom.
Obwieszczenia przyjmuje Redakcja Kroniki za opłatą: Od wiersza drobnym drukiem za jednorazowe umieszczenie kop. 3, za następne po kop. sr. 2 1/2.
Każdy prenumerator Kroniki ma prawo zamieścić w niej bez opłaty, doniesień własnych za 50 kop. kwartał.

WSZYSTKO DLA WSZYSTKICH.

CENA KRONIKI:
w Warszawie: Kwartalnie Rsr. 1 kop. 35. (złp. 9).
Miesięcznie kop. 45. (złp. 3).
Numer pojedynczy kop. 2 1/2. (groszy 5).
Na Poczcie: w Królestwie kwartał. Rsr. 2 kop. 25 (złp. 15.).
w Cesarstwie: Rocznie Rsr. 13.—Półrocznie 6 kop. 50).
„ „ Kwartalnie Rsr. 3 kop. 25 (w kopertach).

Biurow Redakcyi i Kantor główny w litografii A. Dzwonkowskiego i Spółki (dawniej Pecy'a) ulica Miodowa N. 482

—Z Petersburga d. 29 marca (10 kwiet.) 1860 r.—

Przez Dyplom Cesarski z dnia 1 marca, Rzeczywisty Rada Stanu, Szambelan, Poseł Nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Dworze Neapolitańskim, książę Aleksander Wołkoński, Najmłodszy mianowany został kawalerem orderu Św. Stanisława klasy 1-ej.

„Journal de St. Petersburg” donosi o zgonie w St. Petersburgu, Członka Rady Państwa, Jenerała Piechoty, księcia J. L. Szachowskiego, zostającego przy sobie J. C. M. Zmarł on w 84 roku życia, w skutku zapalenia płuc.

— Gazeta Rządowa w N-rze 83 i następnych ogłasza Traktat telegraficzny, zawarty między Rosją i Austrią oraz Prusami, działającymi w imieniu Niemiecko-Austriackiego Związku Telegraficznego.

Droga Żelazna Warszawsko-Wiedeńska.

Wykaz porównawczy dochodu na miesiąc marzec

	1859	1860		1859	1860
	rs.	kop.		rs.	kop.
Za przewóz osób	35,447	90		38,753	40
„ „ towarów	45,787	03 1/2		61,014	97
różne dochody	1,534	78		1,491	98

razem rs. 82,769 k. 71 1/2 rs. 101,260 35

a zatem w miesiącu marcu 1860 r. więcej o rs. 18,490 kop. 63 1/2, a od 1go stycznia do 1go kwietnia r. b. więcej o rs. 56,149 kop. 87.

— Wyszyły z druku zapowiedziane Kazania Parafialne świąteczne, zebrane przez X. Maksymiliana Małopolskiego Dominikana: — Cena egzemplarza rs. 1. — Główny Skład u Wydawcy w Klasztorze XX. Dominikanów przy ulicy Freta.

— Na wystawę krajową sztuk pięknych, przybyły następujące nowe prace: a) Głębockiego N. Panna z dzieciątkiem Jezus; b) Paprockiego portrety; c) Kostrzewskiego Sprzedaż lasu; d) Lasockiego Drućiarz; e) Sejdlicza Widok pałacu łażeniowskiego.

— Wczorajsza wielka uroczystość muzyczna w Cyrku, odbyła się w warunkach przez program wskazanych, w obec mniejszej cokolwiek liczby słuchaczy, lecz z niemniejszą wcale gorliwością i dokładnością przez wszystkich należących do jej wykonania. Jużto dzieła religijne przeważały szalę na swoją stronę, ale nic dziwnego: program drugiej uroczystości układano w tej myśli iż odbędzie się w środę wielkiego tygodnia, a zatem starano się głównie o powagę muzyki; gdy jednakże koncert na później po świętach odłożyć, programu niezmieniono, ztąd ta przewaga utwo-

row religijnych nad światowemi. Część druga składała się z kompozycji Gabryela Rożnieckiego, z kompozycji chlubę i zaszczyt mu przynosząca. *Beatus vir* jest to psalm na cztery głosy, chóry i dwie orkiestry zgodnie lub jednostajnie działających; sposób opracowania kontrapunktowy wiernie naśladowujący dawny, kościelny styl, świadczy zarazem o niepospolitem władaniu techniką twórcy tego pięknego i wspaniałego dzieła. Zapewne nie ostatni raz słyszemy tę pracę p. Rożnieckiego, sposobności na jej wykonanie nie zbraknie, a tego rodzaju dzieła im się częściej słuchają, tem lepiej wydać się muszą. Muzyka światowa przedstawiona była uwerturą z *Mazepy* Alberta Sowińskiego, *Krakowiakiem* Szopena ślicznie na fortepianie odegranym przez pannę Perron, Litwinę rodem podobno; —balladą Moniuszki do słów Mickiewicza pod tytułem: *Trzech Budrysów* odśpiewaną przez Troschla, uwerturą z ogniem napisaną Münheimera i Aryą Kurpińskiego wybornie wykonaną przez panią Leśkiewiczową. Ostatni ten numer artystka ozdobiła tak znakomicie zasobami swego pięknego kontraltowego głosu, że zapal nawet wzbudziła pomiędzy słuchaczami. Pokazuje się że to co prawdziwie piękne i co dobre nie zużywa się. Lat czterdziści blisko jak Kurpiński napisał tę Aryę, a jednakże świeżość jej motywów lubo przypominająca nieco manierę Rossyniego, przyjemną i miłą jest dla wymagającego ucha dzisiejszych dyletantów muzycznych. Pani Leśkiewiczowa dobry wybór uczyniła i dobrze też na nim wyszła.

— W teatrze Rozmaitości grano wczoraj po raz pierwszy komedya Józefa Korzeniowskiego, Konkurent i Mąż, w dwóch aktach oryginalnie wierszem napisaną. — Przedstawienie to bardzo podobało się licznie zgromadzone.

Gra aktorów w pierwszym akcie cokolwiek zimna, znacznie się w drugim ożywiła; scena małżeńska przedostatnia tego aktu oddana została przez p. Królikowskiego i pannę Palińską z taką naturalnością i talentem, że sprawiedliwie huczne wywołała oklaski.

— Czytamy w Czasie Krakowskim dnia 16 kwietnia. Obchód pamiętki zwanej „Rękawką” który przypadał w trzeci dzień Wielkiejnocy, odłożony został na wczoraj jako na najbliższą niedzielę, a bywało tak zawsze, ile razy deszcz przeszkodził odprawieniu Rękawki. Wszelako i w dzień właściwego obchodu Rękawki, znalazło się pareset ludzi na Krzemionkach, który trzymając się ściśle tradycji, nie dali się deszczem odwieść od zwiedzenia miejsc obchodu. Wczoraj wszelako mnóstwo mieszkańców Krakowa podażyło na Krzemionki mimo dość przykrego wiatru, tak pieszo

jak w powozach, a ci ostatni wieźli z sobą kosze jadła różnego, inni kupowali je na miejscu, a gawiedź u stóp góry uwijała się za rzucanemi jej plackami i bułkami, niby ze stołów wielkanocnej zastawy. Przystęp na mogiłę Kościuszki objęta murami fortyfikacji, był tym razem utrudniony.

— W rzekach Bugu i Narwi ciągle dotąd przybiera woda i wylewy ich przedstawiają piękny widok, już zrzadzily wielkie szkody mieszkańcom okolicznym. Pomiędzy Jabłonną a Serockiem droga bita Warszawsko-Petersburska, jest przerwaną od wylewu Narwi i podróżni muszą objeżdżać to miejsce przez Nowy Dwór.

— Komisyja Archeologiczna Wileńska po dopełnieniu swej organizacyi przez nową ustawę, zamierza przedsięwziąć poszukiwania zażytków starożytności w niezbadanych dotąd częściach kraju, posuwając je do Żmudzi dotąd zupełnie nie tkniętej przez uczonych krajowców, potem do dawnej ziemi Jadzwingów i do gubernii Augustowskiej.

— Przed kilkunastu laty uformowała się kępa na Wiśle, powyżej mostu, pomiędzy Pragą a Saską Kępą; kępa ta dotychczas zarosła łożyną i wierzbina i przy największym nawet stanie wody, nie bywa całkowicie zalewaną. Słyszeliśmy, iż dwóch przedsiębiorców tutejszych zamierzyło na niej urządzić spacer, który zupełnie będzie nowością dla Warszawy. Uzyskawszy już podobno na to pozwolenie Magistratu, przez nasypkę ziemi, powiększyć zamierzają jeszcze powierzchnią tej kępy, na której mają zamiar założyć ogródek, altanki, namioty, karuzele i t. d. Weneckie gondole obwozić będą goście po Wiśle, a fajerwerki i illuminacje, dopełnią programu tej nowej w swoim rodzaju rozrywki. (G. C.)

— Przybył naszemu miastu jeden z prawdziwie użytecznych zakładów, z którym chcąc bliżej zaznajomić publiczność, dajemy jego opis szczegółowy:

P. Zbąski urządził obok swej pracowni rzeźbiarskiej na Lesznie pod Nrem 663/4 laboratorium galwanoplastyczno-artystyczne na wzór rządowego zakładu galwanoplastycznego w Wiedniu, w którym się w tej gałęzi wykształcił. Zwiedziwszy prócz tego najcelniejszego zakładu zagraniczne podobnego rodzaju i wtajemniczywszy się w najnowsze w sztuce tej odkrycia i ulepszenia oraz zaopatrzywszy się w znaczną ilość modeli, wykonywa: 1) Wszelkiego rodzaju rzeźby, czy to podług danych, czy też przez niego samego wyrabianych modeli, z miedzi, srebra lub złota galwanicznego; mianowicie figury, linoty, medaliony, oraz wazony, puchary, kielichy i wszelkie tym podobne przedmioty, mające nieść na sobie pewną cechę artystyczności; 2) ko-

pie medali i numizmatów; 3) kopie wszelkich stempli i pieczęci; 4) płyty i walce drukarskie dla fabrykantów katonów i obić papierowych; 5) stemple dla introligatorów i drukarzy; 6) ozdóbki dla wyrobów introligatorskich; 7) formy dla fabrykantów ram złożonych, do prasowania szkła w hutach, dla fabrykantów sztucznych kwiatów i liści, dla cukierników; 8) wszelkie pokrywanie miedzią, mosiądzem, srebrem, złotem, platyną i t. d.

Nader ważny i interesujący oddział tego laboratorium zajmuje Elektrotypia, czyli tworzenie za pomocą galwanoplastyki wszelkich typów drukarskich, dla zastępowania niemi kosztownych dotychczas drzeworytów, tudzież kopiowanie tyle razy ile potrzeba, w sposób jak najdokładniejszy i najsubtelniejszy, kosztowanych płyt miedziorytnicznych i stalorytnicznych, które w miarę zużywania się swego przez odbijanie z nich rycin, tracą na pierwotnej czystości rysunku. Tym sposobem zaś odtrawiane tylekroć ile się podoba, mogą służyć do odbicia nieskończonej liczby egzemplarzy, zawsze z pierwotną doskonałością rysunku.

Prócz tego, uskutecznia się w zakładzie galwanokaustyka czyli kwaszenie galwaniczne płyt miedziorytnicznych, cynkotypia i galwaniczne tworzenie polerowanych płyt miedzianych dla sztycharzy.

— W kraju Amurskim, nad rzeką Madolaną, odkryto pokłady złota.

— W tych dniach Gabinet Ornitologiczny, wzbogacony został jedną więcej osobliwością, to jest czapłą niebieską, ubitą w dobrach p. Aleks. Mokronowskiego pod Grodziskiem, gdzie stacya żelazna. Czapla ta, ofiarowana została Gabinetowi tutejszemu.

— W sobotę na posiedzeniu Komitetu Zabaw, w Warsz. Tow. Dobroczyńności, zaproszony został na Przewodniczącego w tymże Komitecie p. Jan Zawisza, członek Warsz. Tow. Dobr. na Przewodniczącego w Komitecie Teatralno-Amatorskim, Hr. Maurycy Potocki, również członek tego towarzystwa; zaś na kierującego częścią literacko-dramatyczną w tymże Komitecie, p. Józef Kraszewski.

— (Art. nad.) Po powrocie p. Wład. Kruszewskiego z zagranicy, magazyn jego przy ulicy Miodowej, Nr 495, zaopatrzone został z znaczny zapas Okryć, Mantyl, Burnusów z rozmaitych tkanin, pudesowych i aksamitnych, oraz posomenteryj damskich.

Napełnione są oba magazyny p. Kruszewskiego, na dole i na 1szym piętrze artykułami najmodniejszymi, które wyliczyć, dla ich różnorodności i liczby, byłoby zbyt trudno.

Właściwością szczególną magazynu p. Kruszewskiego jest znaczny bardzo dobór posomenteryj francuzkich i włoskich, których nie sprowadzają inne magazyny Warszawskie. — Przez regularne otrzymywanie, skutkiem zawiązania stosunków, co parę tygodni, artykułów coraz nowszych z zagranicy, będzie p. Kruszewski w stanie zaspokajać ciągle wymagania najwyszukańsze. Ch.....

— Po krótkiej słabości, zakończyła doczesne swe życie śp. Józefa z Hr. Kossakowskich i woto Hrabina Leonowa Potocka z woto Wojciechowska w dziedzielnicy swych dobrach Rudowie w gub. Grodzieńskiej.

— W dniu 11 b. m. zgasł w kwiecie wieku Konstancy Wołłowicz, nauczyciel języka polskiego w Grodnie.

— Jadwiga Gajewska, w służbie pod Nrem 2234 zostająca, lat 29 licząca, w dniu onegdajszym skutkiem apopleksyi nagle życie przestała.

— Na koncercie danym wczoraj w cyrku na placu Zielonym, na korzyść instytutu muzycznego, znajdowało się osób 2,500.

— Wczoraj przyplęnęło statkiem parowym Płock przyplęnęło z dołu Wisły osób 67, dziś tymże statkiem odplęnęło osób 53, zaś z góry statkiem Narew przyplęnęło osób 62, i dziś tymże statkiem odplęnęło osób 21.

— W dniu wczorajszym przyjechało do Warszawy koleją żelazną osób 588, wyjechało 325.

— Wczoraj w teatrze Rozmaitości po przedstawieniu pierwszy raz nowej komedyi Konkurent i małż. przywołane panny Łapińska i Palińska po 2 - kroć. oraz pan Królikowski 3-kroć.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Poparcie jakie Anglia daje Szwajcaryi nie jest znowu tak ograniczone, jak to niedawno twierdzono i sądzimy, iż rząd angielski stanowczo oparł się układowi, w którymby Francya chciała zbyć tylko Szwajcaryą.

Zresztą za kilka dni dopiero będziemy wiedzieli jakie jest istotnie obecne położenie Europy, gdy parlament angielski na nowo się zbierze; wykaże jakie są istotne zamiary W. Brytanii. Naród ten niegdyś tak silny swą jednością na zewnątrz i rozległością widoków politycznych, dziś jest podzielony. Dwa wpływy wyrwują sobie nawzajem kierunek spraw politycznych; jeden chce iść w ślady Pitta i Wellingtona, drugi przyłącza się do szkoły Foxa i żąda powstrzymywania się od wszelkiego nawet moralnego wpływu w interes państw innych. Dla tego stronnictwa najwyższym dobrem jest pokój i najważniejsze nawet względy niepowinny według niego sprowadzić naród angielski z drogi, która mu zapewnia rozwój materyjalnej pomyślności, w zamian za wielkie wpływy polityczne.

Nam zdaje się, że najlepsza droga pośrednia między temi dwoma systemami. Lud angielski ma dużo zdrowego rozsądku i wie, że nawet jego materyjalna pomyślność byłaby zagrożoną, gdyby oddał się wyłącznie interesom materyjalnym i zszedł tym sposobem do mocarstw drugiego rzędu. Jest środek pomiędzy polityką ciągłej interwencji i absolutnego powstrzymywania się. Gdy nadejdzie godzina działania, to naród ten zbyt ma uczucia honoru i chwały, aby bezczynnym pozostać ci którzy rachują na upadek jego w takiej chwili nieznają ani potęgi dumy narodowej, ani siły moralnej i środków potężnych tego kraju.

Te uwagi wywołała u nas nowa manifestacya w Manchester, uczyniona na korzyść związku serdecznego z Francją. Zebrano się pod pozorem narady nad projektem reformy parlamentarnej. P. Bright miał mowę, z której wynika, iż kwestya reformy parlamentarnej jest w jego oczach drugo-rzędna, i że całe położenie polityczne powinno dążyć do ustalenia wiecznego związku między dwoma krajami. Mowę tę słuchacze przyjęli z wielkimi oklaskami a w końcu podniosły się okrzyki pełne uniesienia i tysiącne podziękowania dla pp. Bright i Cobden. Ta manifestacya ma niezaprzeczone znaczenie, ale nietylko go znów bardzo przesadzać. Zdanie p. Bright, wykluczonego z parlamentu z przyczyny opozycji jaką stawił wojnie chińskiej nie jest jeszcze zdaniem parlamentu i całego ludu angielskiego i chociaż niemamy zamiaru potępiać jego mniemań, sądzimy, że w terażniejszym stanie rzeczy sam p. Bright niechciałby ich

zastosowywać bezwzględnie i w każdym razie. To jest kwestya czasowej potrzeby i jesteśmy przekonani, iż gdyby honor i interes Anglii wymagał tego, szanowny deputowany z Birmingham niewąchałby się poświęcić im złoto i srebro swego kraju. (Ind. belge).

A U S T R Y A.

Pesth, 10 kwietnia. Nie podobna opisać jak mocne wrażenie wzbudziła w całych Węgrzech śmierć niespodziewana hrabiego Szechenyi. Hrabia był jednym z najznajmniejszych mężów w kraju. Z każdym przedsięwzięciem i instytucją dobro powszechnie mającą na celu łączyło się nazwisko hrabi Szechenyi. On kazał wysadzić prochem skały na Dunaju i rzekę tę otworzył dla handlu całego świata. Droga wyrabana w skałach nad brzegami tej rzeki jest także jego dziełem. Żegluga parowa na Dunaju jemu winna początek. On także położył podstawę uniwersytetu w Peszcie swoją hojnością i zachęta. Most żelazny wiszący między Pestem i Budą jego jest dziełem. W 1848 w czasach najdrażliwszych przyjął ministerstwo prac publicznych, lecz ogrom pracy i wypadków zmniejszył jego zdrowie i zwałił umysł, musiano go umieścić w instytucie Zdrowia w Doebing. Tam odzyskał zdrowie i w tej ustroni zajmował się pracami literackimi. Fałszywa denuncyacya że dom doktora Gorgen jest miejscem schadzki malkontentów spowodowała zabór jego papierów; to nim tak wstrząsnęło iż znowu dostał obłąkania i w paroksyzmie życie sobie odebrał. (Schl. Zeit.)

Pogłoska bardzo silnie krąży w Wiedniu, o przesileniu gabinetowem. Pierwszym tego przesilenia powodem mają być finanse; pokazuje się dziś, że w najlepszym razie nowa pożyczka, pomimo najkorzystniejszych warunków, nie da jak 30 procent żądanej sumy. Skarb tak jest zdyskredytowany, że nawet ludzie, na których współudział rząd mógł liczyć najwięcej, cała arystokracja zwłaszcza, pozapisywali się na nic nieznaczące kwoty, byle tylko się zbyć. Ogół zaś kraju tak jest podatkami wycieńczony, że dziwić się nie można, iż się nie zdobył na bardziej szczerze zapisy, przypuszczając nawet, że prowincye chciałyby odpowiedzieć na wezwanie rządu, mało której to powiedziec można, bieda ogólna na to niepozwala. Minister skarbu tedy na radzie gabinetowej miał przedstawić ze szczerością cały ten smutny dla Austrii stan rzeczy, i oświadczyć, że zadekretowana rada państwa żadnego nie zrobiła wrażenia, że należy zrobić ustąpienia większe, by obudzić zaufanie i naród do ofiar pieniężnych zachęcić. Hrabia Rechberg go poparł, inni ministrowie się oparli, żądając przesilenie. Przyniść się miała także kwestya stanu Węgier, który koniecznie zaradczych środków wymaga; prezes rady i minister spraw wewnętrznych mieli żądać pewnych ustępień dla tej prowincyi, sprzeciwili się im inni ministrowie. Przypuszczać należy, że to przesilenie na teraz na niczem się skończy, a w każdym razie żadnych nie wywoła reform; dymisy barona Hübnier najlepiej to przypuszczanie popiera.

O przygotowaniach wojennych znowu w Wiedniu mówić zaczynają i tak Gazeta Kolońska zapewnia, że rząd anstryacki obstałował w domu Milulloch w Londynie 600,000 funtów preperowanego mięsa, w puszkach blaszanych po 6 do 8 miu funtów, zapowiadając dwa podobne większe obstałunki, jeżeli z dostawy pierwszego zadowolonym będzie. Ponieważ Austria nie uzbraja żadnej floty do wypraw zamorskich, podobny obstałunek

może być tylko robiony dla zaopatrzenia fortec. Otóż już na początku roku fortece weneckie zaopatrzone należycie. *Gazeta Kolońska* zatem przypuszcza, że te zapasy są przeznaczone dla fortec węgierskich i czeskich. Pomimo tego gabinet austriacki nie przestaje dawać zapewnień dworom, że na teraz nie myśli wyjść z swego wyczekującego stanowiska. (Sch. Itg.)

F R A N C Y A.

Paryż, 14 kwietnia. Rozeszła się pogłoska na giełdzie, że generał Changarnier obejmie dowództwo wojsk neapolitańskich. Wiadomości jednak które otrzymaliśmy z dobrego źródła przekonywają, że ta pogłoska jest zupełnie bezzasadna. Prawda że jeszcze przed kilku miesiącami czyniono propozycje znakomitemu generałowi, ale odmówił ich przyjęcia.

Zdaje się że rozruch generała Ortega skompromitował wiele osób, a szczególnie dwóch kuzyniów cesarzowej Francuzkiej. Cesarzowa poczyniła kroki dla otrzymania ich ulaskawienia, ale królowa Izabella odpowiedziała, że będąc królową konstytucyjną niemoże nic zrobić przed osądzeniem i bez rady ministrów. Natenczas cesarzowa udała się z prośbą do cesarza, który oddał słusność odpowiedzi królowej hiszpańskiej i tylko polecił p. Barrot, francuzkiemu posłowi w Madrycie, uzyskać ulaskawienie w stosownym czasie.

Niezmierna czynność panuje w robotach dotyczących się upiększenia miasta.

Prefekt departamentu Sekwany przedstawił radzie municypalnej projekt powiększenia budżetu przeznaczonego na roboty publiczne miasta z 60 milionów franków na 100 milionów. Rada municypalna przyjęła ten projekt i poda go obecnie do potwierdzenia ciążu prawodawczemu.

Rada municypalna postanowiła przeprowadzenie nowej ulicy równoległej od alei Marigny, tak że pałac Elisée będzie stać zupełnie osobno. Roboty wkrótce będą zaczęte.

Dowiadujemy się w tej chwili że sprawa szwajcarska jeszcze wcale nie załatwiona. Rząd francuzki widząc bardzo obojętne stanowisko, jakie przybrały inne mocarstwa niemówi już nie o ustąpieniu pasa ziemi wzdłuż jeziora Genewskiego, ani myśli przyjąć warunku nietrzymania flotyli na wodach tego jeziora. Spodziewają się jednak że przyjdzie do porozumienia, pomimo wpływu na Radę związkową różnych towarzystw politycznych a mianowicie *Helwecji* działającej za jedno z p. Staempfli.

Pan Infantin, żądał audiencji u cesarza i został od niego przyjęty. Sławny założyciel Sęsymonistów przedstawiał cesarzowi konieczną potrzebę objęcia przez rząd wszystkich kolei żelaznych. Cesarz wysłuchał go łaskawie i długo z nim jeszcze rozmawiał. Podobno Napoleon III powiedział panu Infantin, że już oddawnego czasu zajmuje go bardzo myśl całkowitej przemiany systematu opodatkowania; ma zamiar znieść akcyzę i w ogóle większą część pośrednich i bezpośrednich podatków, a nawet jeżeli można wszystkie, i zastąpić je jednym tylko, *podatkiem umarłych* (*l'impôt de mort*, miał sam cesarz powiedzieć). Każdej spuścizny część, prawnie przechodziłaby na państwo, równie jak na dziecko zmarłego, a nawet i po zmarłych bez pozostawienia testamentu zupełnie dziedziczyłoby państwo. Jestto projekt którego wykonanie jeszcze ulega wątpliwości.

Wczoraj rozpoczęły się w cieple prawodawczem rozprawy nad projektem zmniejszenia zmniejszenia zaciągu tegorocznego z 140,000

na 100,000 ludzi, który przed wojną wynosił tylko 80,000 ludzi. Korzystano z tej sposobności i wyniesiono kwestyą władzy świeckiej Papięza. Najznakomitszą w tych rozprawach była mowa pana Juliusza Favre, z ścisłą loiką i wytwornością łączyła umiarkowanie w formie. Podług pana Favre rozprawy wszczęte nie cechują się ani szczerością, ani dokładnością; on zaś, mimo prawa rewizyi, ciężącego na każdym słowie wymówionem w cieple prawodawczem, nim dojdzie do wiadomości publicznej, rozbierać będzie z zupełną swobodą program cesarski. Dwie zasady walczą z sobą w tych rozprawach: jedna broni, druga nastaje na władzę świecką Papięza. On trzyma się tej ostatniej. Tu mówca przebiega wypadki zeszłoroczne, wystawia Włochy przez długie wieki skrepowane obcą przemocą, jak gdyby Opatrzność karała je za to, że przez długie wieki część świata trzymały w więzach. Mówca potępia pokój zawarty w Villafranca, odmawia mu właściwości, zasługi, celu i pyta, czy cesarz dotrzymał obietnic programatu. Włochy środkowe nie mogły poprzestać na nakreślonym im losie, a tem mniej Wenecya i na Francją spada krew przelana przez to szlachetne miasto, które cały świat uwielbia, nad którym cały świat ubolewa.

Co do sprawy rzymskiej mówca przebiegł wszystkie jej przejścia od r. 1831. Podług niego nieomyślność właściwa w rzeczach religijnych i dogmatu nie może być stosowaną do polityki i rządu. Sprawa władzy świeckiej jest sprawą przegraną. Czyż Francya przywracająca swobody nad Padem, może żądać ściśnienia ich i ograniczenia nad Tybrem? Dla czego Rzym ma być w gorszym niż Turyn położeniu? Nakoniec p. Favre odwołał się do opinii publicznej i historyi, które zawsze stoją po stronie swobody. (Ind. Bel.)

H I S Z P A N I A.

Spisek Ortegi szeroko się rozciągał, Madryt, Barcelona, Walencya, Sewilla i inne miasta miały powstać razem, w dniu 31go marca. 1go kwietnia Ortega wypłynął z wysp Balearskich, a 2go miał po wylądowaniu ogłosić monarchią konstytucyjną Karola VI. Burgos, prowincye Basków i część Katalonii miały usłuchać jego odezwy.

Ortega wylądował, pewien będąc że wszyscy spiskowi dotrzymali obietnicy. Synowie don Karlosa, Eljo i inni naczelnicy Karlistów, oraz pewien bogaty bardzo właściciel z Tortozy, don Pedro Muir dawny adjutant Kabrey, przyłączyli się do niego i dowiadawali się czy jakie naazwyczajne poruszenie nie nastąpiło w kraju. Lecz wszystko było spokojne. Wtenczas sprysiężeni zaczęli poznawać, że ich rachuby są mylne. Wojsko nie wiedziało o niczem, chociaż niektórzy mieszkańcy z Amposta wmięszawszy się między ich szeregi, mówili że idzie o powstanie. Podpułkownik z tego oddziału, zwany Rodryg de Vera, zwał na wszystko jak najtroskliwiej. Szczególniej zwracał uwagę na statek płynący wzdłuż brzegów. Generał Ortega nie pozwalał nikomu zbliżyć się tak, iżby można było poznać tajemnicze osoby znajdujące się na nim. Kiedy one wysiadły w San Carlos de Rapita i Ortega jadł z niemi obiad, Rodryg wszedł bez oznajmienia poprzedniego.

— Generale rzekł do Ortegi, wojsko szemrze i pyta się gdzie idziemy.

— Wojsko jest zadowolone odpowiedział, pan tylko sam szemresz. — Generale donoszą to com słyszał od żołnierzy. — Nie potrzebuję tłumaczyć się przed nikim, odpowiedział Ortega, i pamiętaj pan, że każę roz-

strzelać tak podpułkownika jak żołnierza; poczem rozkazał Rodrygowi, żeby się oddalił.

W dwie godziny potem kolumna wyruszyła, a Rodryg de Vera wsiadłszy na koń wykrzyknął: Dzieci zdrada! zdrada! *Niech żyje królowa! Niech żyje rząd!* Wojsko powtórzyło z zapalem ten okrzyk. Wówczas Ortega i jego towarzysze, widząc że wszystko stracone uciekli z pośpiechem. Dotąd nie okazuje się, żeby rząd wiedział o tym spisku, można więc obawiać się jeszcze innych oplakanych wypadków. Dla tego wszyscy są niespokojni. (Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Madryt, 15 kwietnia. Wydano rozkaz batalionom prowincjonalnym powrócenia do domów. Bandy powstańcze, które zaczynały się formować, rozproszyły się zupełnie.

Cholera mocno grasuje w Afryce. *Correspondencia* donosi o proklamacyach hr. Montemolin drukowanych za granicą. Pretendent ogłasza w nich, że chce ustanowić nowy system rządu, który naród uswięci przez powszechne głosowanie i że nie wątpi, iż ten system zradością będzie przyjęty w Hiszpanii.

Bern, 16 kwietnia. Rada związkowa zaprzecza urzędownie twierdzeniu Francyi, jakoby jej zaproponowała osobny układ o podział Sabaudyi.

Bern, 15 kwietnia. Na licznem zgromadzeniu ludowem w Winterthur przyjęto następnę postanowienie: Kwestya sabaudzka jest kwestyą życia dla Szwajcaryi i żadnych ofiar szczerdnie w tym względzie nie należy.

Turyń, 14 kwietnia. Komitet narodowy w Nicei postanowił wstrzymać się od głosowania w obec ucisku wywieranego przez Francją.

Turyń, 14 kwietnia. Kardynał Antonelli wręczył reprezentantom mocarstw zagranicznych protestacyę przeciw wcieleniu Romanii do Sardynii. Hr. Rechberg polecił agentom dyplomatycznym Austrii, popierać tę protestacyę.

Turyń, 15 kwietnia. Odstąpienie Sabaudyi i Nicei było potrzebne, aby otrzymać od Napoleona gwarancye posiadania Lombardyi i Parmy. Ta gwarancya dana podobno w tajemnym dodatkowym artykule do układu z 24go marca odstąpienia Sabaudyi i Nicei. Francya nie chciała jednak gwarantować Piemontowi posiadania Toskanii, Modeny i Legacyi.

Wiedeń, 15 kwietnia. Zebranie się konferencyi proponowanych przez Szwajcaryą niema prawdopodobieństwa. Mocarstwa oczekują wprzódzy zgody Francyi do tego. Austrya proponuje bezpośrednie porozumienie się Szwajcaryi z Francją.

Paryż, 17 kwietnia. Dzisiejszy Monitor donosi: Ostateczne wotum miasta Nicei jest 6810 Tak, 11 Nie na 7000 wpisanych na listę. Wiadomości z Messyny donoszą o mało znaczącym rozruchu.

Tryest, 17 kwietnia. Donoszą tu z Messyny z dnia 9go t. m. Austriacki konsul opuścił miasto na austriackim okręcie handlowym. Oczekiwano w tym dniu jeszcze ostrzeliwania miasta.

Genua, 16 kwietnia. Z Neapolu z dnia 12 t. m., donoszą że powstanie w Sycylii rozszerza się. Kraj pełen jest uzbrojonych ludzi. Dwa pułki wysłano tam znowu. W Aversa w bliskości Neapolu miała miejsce manifestacya w dzień wielkanocny na korzyść Sardynii. Ogłoszono tam stan obłężenia.

(Szt. Anz, Nord.)

Wydział Górnictwa w Królestwie Polskiem. Podaje do wiadomości, iż w biurze jego w dniu 3 (15) czerwca r. b. o godzinie 1 po południu odbędzie się licytacya za deklaracyami opieczętowanymi w połączeniu z głośnia, na odnawienie w wieczyste posiadanie Zakładu stali i wyrobów stalowych w Serocku, położonego w gubernii i powiecie

Lubelskim, okręgu Lubartowski, w którego części za wybudowaniem pieca kupulowego, urządzono także wyrób machin rolniczych.

Vadium do tej licytacji oznacza się w ilości rs. 300 i deklaracja podana być winna, podług następującego wzoru: W skutku ogłoszenia Wydziału Górniczego z daty 2 (14) kwietnia r. b. Nr. 273, podaje niniejszą deklaracją, iż obowiązuję się wzięciu w posiadanie wieczysto dzierżawne Zakład Górniczy w Serocku z wszystkimi do niego należącymi gruntami i budowlami, za prawo zaś tego posiadania, za budowlę i inne użytki, oprócz ciężarów do nich przywiązanych, obowiązuję się zapłacić Wydziałowi Górniczego sumę rsr. ... wyraźnie rubli srebrem (tu wypisać literami cenę ofiarowaną) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom objętym w warunkach licytacyjnych przezemnie odczytanych, zrozumianych i podpisanych.

Kwit kasy Głównej Królestwa (albo Banku Polskiego lub też Składu Głównego Żelaza Rządowego w Warszawie) na złożone vadium rs. 300 dołączam, które wraz z nie utrzymania się na licytacji sam odbiorę.

Stale moje zamieszkanie jest (wypisać miejsce zamieszkania) najbliższej Stacji pocztowej N. (ajeżeli w Warszawie pod N.) Pismałem w N. dnia ... Mca. ... 1860 r. (podać czytelnie imię i nazwisko).

Każda deklaracja winna być zapieczętowana lakiem i mieć adres:

Do własnych rąk Dyrektora Wydziału Górniczego, deklaracja do Zakładu Serock. Deklaracje przez pocztę, po terminie licytacyjnym do Wydziału Górniczego nadeszłe, za żadne uważane będą.

Otwarcie wszystkich złożonych deklaracji, nastąpi w terminie licytacyjnym to jest dnia 3 (15) Czerwca r. b. o godzinie 1 po południu, poczem pomiędzy obecnymi konkurentami nastąpi ogłosza in plus licytacja.

O Stanie zakładu Serock każdy może się przekonać na miejscu, zaś warunki licytacyjne są do przejrzania w biurze Wydziału Górniczego i w Zakładzie Serock.

Dyrektor Wydziału, Jenerał-Major, Jossa. (1-3)

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie Polskiem. Podaje do powszechnej wiadomości, że w zastosowaniu się do przepisu art. 30 prawa o towarzystwie Kredytowym z d. 8 (20) kwietnia 1853 r., dozwolającego na wcześniejsze wycofanie z obiegu Listów Zastawnych 2go Okresu, przez odpowiednie zwiększenie funduszu umorzenia, Listy Zastawne tegoż Okresu skutkiem odbytego w d. 2 kwietnia r. b. losowania w zupełność z obiegu wywołane zostały. Należność za Listy 2go Okresu w d. 2m kwietnia r. b. wylosowane, płatną jest poczynając od dnia 10 (22) czerwca 1860 r., zaś należność za Listy Zastawne 2go Okresu, dawniej wylosowane jako wymagalna podnoszoną być może w zwykłych dniach w każdym tygodniu przeznaczonych na tego rodzaju wypłaty z Kasy Głównej Tow. Kred. Ziems. w Warszawie uskuteczniane. Rychle zgłaszanie się po wypłaty właścicielom papierów Towarzystwa należne jest w ich interesie, jest ono wszakże pożądanem i dla Władz Towarzystwa w widokach szybkiego oczyszczania rachunków. Za podwójny więc Dyrekcja Główna poczytuje sobie obowiązek zwrócić na ten przedmiot uwagę osób posiadających Listy Zastawne 2o okresu. Prezes, Rzeczywisty Radca Staru Białoskórki.

Wiadomości handlowe.

Geny zboża i produktów za granicą.

Table with columns for location (Berlin, Szczecin, Wrocław), date, and commodity prices (winspel, pszenica, żyto, jęczmień, owies, groch, olej rzepakowy, spirytus).

Berlin, 14 kwietnia. — Wełna. Cjsza panująca tu w interesie wełny przybiera ciągle. Obroty ubiegłego tygodnia ledwie 500 cent., doszły przy niższeniu 2 do 3 tal. na cent., nawet na gatunkach średnich najbardziej poszukiwanych. Powodem tego ma być podniesienie dyscontu banku angielskiego, przytem przyszłe tamże mające się odbyć ankeye, na których do 90,000 bel ma być na sprzedaż wystawionych.

KURS GIEŁD ZAGRANICZNYCH.

Table with columns for city (Berlin, Wexle, Wiedeń, Paryż), date (18 kwietnia 1860 r.), and exchange rates (rs., fr., zł.).

Dep. telegr. Żyto w Berlinie na dostawę w miejscu 48 3/4 talarów.

Geny targowe Warszawskie,

z dnia 18 kwietnia 1860 roku, płacono:

Table with columns for product (Żyta, Pszenicy, Grochu, Gryki, Jęczmienia, Owsa, Kartofle, Kasza jaglana, Mąka pszenna, żytnia, Siano, Masło), price per unit, and date.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z d. 19 kwietnia 1860 r.

Table with columns for category (Monety, Papiery, Wexle), location, date, and exchange rates (Rs., kop.).

OGŁOSZENIA KSIĘGARSKIE.

Wyszedł zeszyt 4ty dzieła p. t. Prawo cywilne obowiązujące w Królestwie Polskiem, przez Stanisł. Zawadzkiego wydawane. Objęmuje: Prawo

o małżeństwie z r. 1836, art. od 34 do 249, oraz Kodex Napoleona (w nowym przekładzie), art. 1 do 140. Cena zeszytu w Warszawie złp. 2 (kop. 30). Sprzedaje się w Zakładzie Litograficznym A. Dzwonkowskiego i Spółka (A. Pecq), ulica Miodowa, Nr. 482 (nowy 4); gdzie i początkowe zeszyty nabyć można.

Do Zakładu Litograficznego pod firmą: A. Dzwonkowski i Spółka (A. Pecq), ulica Miodowa Nr. 482, przysłano z Paryża w komis kilka exemplarzy dzieła pod tytułem: La Cuisine classique etudes pratiques, raisonnées et demonstratives de l'école française appliquée au service, à la Russe, par Urban Dubois Eléue de Louis Staas (de la Maison de Rothschild) et Cuisinier de M. le comte Uruski et Emile Bernard Cuisinier de S. Ex. le général comte Krasziński. Ouvrage illustré d'un frontispice et de 215 des seins inédits, embrassant dans son cadre toutes les prescriptions culinaires, d'après d'ordre et les principes de la haute école. Cena złp. 60 (rs. 9).

Nakładem Zakładu Artystyczno-Litograficznego Ad. Dzwonkowskiego i Spółki (A. Pecq), ulica Miodowa, Nr. 482 (nowy 4), opuścił w tych dniach prasę 1szy zeszyt dzieła:

WIZERUNKI KRÓLÓW I KSIĄŻĄT PANUJĄCYCH W POLSCE,

od Mieczysława Igo do Stanisława Augusta.

Zebrane i rysowane według autentycznych źródeł, przez Aleksandra Lessera, 40 portretów, w formacie o połowę mniejszym, niż Galerya Królów Polskich.

Dla zupełnej wierności, portrety większe przeniesione zostały na format mniejszy za pomocą fotografii.

Cena zeszytu 4 portrety obejmującego złp. 4 (kop. 60), każdy portret oddzielnie sprzedaje się po złp. 2 (kop. 30). Płacący prenumeratę z góry, otrzymują całe dzieło (40 portretów z tekstem) za rs. 5. Po wyjściu całego dzieła, cena podwyższoną zostanie na rs. 10.

Tekst sprzedaje się także oddzielnie, po złp. 2 (kop. 30).

Oddając to tanie, a przecież jak najstaranniej wykonane wydanie Wizerunków Królów Polskich, za cenę tak umiarkowaną, że tylko bardzo wielka ilość prenumeratorów zwrot kosztów zapewnić może, mieliśmy szczególniej na względzie rozpowszechnienie większej naszej Galeryi Królów, jedynej może w swoim rodzaju, bo zalecającej się wielkiem podobieństwem, jako zebranej ze źródeł najbardziej autentycznych.

Do sprzedania z wolnej ręki:

DOBRA BABICE,

na sosen Lubelskiej, przy stacji Żabianka; rozległość dóbr 215 włók, w tem lasu włók 38. Są trzy folwarki, sześć wsi, w tych robocizny tygodniowo dni 200. Siana obficie, torfu i szlamu nieprzebrane. Trzy młyny wodne donośne i rybołówstwo. Dochodu rocznego 3,000 rsr. — Wiadomość na miejscu, mil 12 od Warszawy. (3-3)

Dla usunięcia wszelkich wątpliwości, mam zaszczyt zaawiadomić JW. i W. Osoby w tem interesowane, iż pomimo zgonu mego Franciszka Krumholtz w d. 11 kwietnia r. b. nastąpiłego, Zakład mój złożony z Fabryki Kwatów, Pior parzykch, oraz Magazynu Strojów, egzystujący od lat dwudziestu kilku w Warszawie, przy ulicy Krakowskiej-przedm., Nr. 428, jak dawniej tak i na przyszłość z tą samą akuratnością załatwiać będzie wszelkie zlecenia Osób zaszczycających mnie swem zaufaniem. Anna Krumholtz.

Kareta dormeza, na stojących resorach, mało używana, do dalekiej podróży zdatna, jest do sprzedania pod Nr. 1351; przy ulicy Mazowieckiej, wiadomość u stróża domu.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

H. Polski. Patzer Leop. obyw. z Rogowa; Szekest Aleks. ob. z Grzegorzewa; Kowalski uczeń z Marymontu; Brzozowski Wład. ob. z Osieka; Dembski Bron. ob. z Przebójewa; Jeziorański ob. z Góry; Brązownik Aleks. fabr. z Czestochowy.

H. Krakowski. Paszkiewicz Józef ob. z Łodzi; Węgliński Sew. ob. z Lezalina; Wójciedzki Michał obyw. z Żeliszawia.

H. Drezeński. Zieliński Stan. obyw. z Sumina; Krzycki Michał ob. z Ostrowi; Kłobski Adam i Olszewicz Herm. z Łęczycy.

TEATR WIELKI. Dziś: Małżeństwo przy latarniach. — Flis. — Gizella (2gi akt).

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro: Konkurent i mąż. — Zachód Słońca.